

عالم نان نیه بیخوا، ئیمهش تهققه ی سه رمان دیت!

تاریق جهوهه سارمه می

زامبیا ولاتیکی ئەفریقیه خاوهنی ئابورییه کی لاوازه و بههوی ئەم وشکه سالییهی رووی تیگردوه مهترسی ههیه ٤ ملیۆن کهس بینه قوربانی گرانی و کهم خۆراکی و گیانیان له دهست بدن! ئەم ههواله ئهروژانهی بیرهینامهوه که لای خۆشان بژیوی خهڵک له ناستیکی خراپ و لاوازا بوو. زۆریه فهرانبه ران و مامۆستایان که لویهلی ناو مالو دەرگای ژوره کانیان دهفرۆشت، نەک بۆئوهی شتیکی تازه و نویی جۆری دیجه تهلی پی بکرن، به لکو تهنیا بۆئوه بوو که گوزهران و ژمه خۆراکی ژیانی رۆژانهی خیزانه کانیان پیدابین بکهن و له مه رگه ساتی نه بوونی بیانپاریزی. ئەوکاته فهردهی ئارد و شه کرو تهنه کهی رۆن و فهردهی برنج و گوشتی مریشک به کرپن نه دههات. مال هه بوو له مانگیك دا توانای کرپنی مریشکیکی نه بوو، کهچی ئەمپۆ بههوی ئەو به شه نازوقه یه ی که خه لک له به رنامه ی نهوت به رامبه ر خۆراک وه ری ده گری، ره وشه که گۆراوه (بیچاوی بیته) خیزان هه یه تهنیا له مانگیكدا به فهرده ئارد و برنج و شه کر و به تهنه که رۆنی بایعی وه ره گرن! ئەمهش تاراده یه کی باش کیشه ی خۆراک و بژیوی رۆژانه ی له کۆل خه لک کردۆته وه. ئەمپۆ زۆریه ی خه لک ی ه و بره پارهییه ی که جاران بۆ کرپنی خۆراک تهرخانیان ده کرد، له کرپنی که لویهلی جوانکاری و نامیره کاره باییه کانی وه ک سه ته لایت و قیدیۆ CD هتد. خه رچی ده کهن. به پیچه وانیه ی ئەو رۆژانه ی که ١٠٠ دۆلار به ٩ هه زار دینار بوو، ژیا ن و بژیوی خه لک قورس و گرانی بوو. کهم خیزان هه بوو له هه فته یه کدا بتوانی به دللی خۆی برنج و گوشت بخوات، عه ربه ی گه م به ٣,٥٠٠ دینار بوو، فهرده ی ئارد به کرپن نه دههات، نانی جۆ ره و اچی هه بوو!

پیدهچی هه موومان ئەو رۆژانه مان له بیرچوبی، که له سه ر سفره یه کی ساده و ساکار داده نیشتین، ئەگه رنا به م شیوه یه، تهنه که ی خۆلی به رماله کلمان پر نه ده کرد له پاشاوه ی برنج و فاسۆلیای بایعی، له ولاتانیش خه لک نان نیه بیخوات! ئەگه ر ناماریکی کوی ئەو برنجه بکه ین که رۆژانه وه ک زیاده مه سروفیه ک بیژی دانا نه فریانی ده ده یین، چه ندین تهن برنج کۆده که ی نه وه! ئەگه ر ئیمکان بی و بینیرین بۆ خه لکی هه ژارو له برسا مردووی زامبیا که زیاتر له ٤ ملیۆن کهس بههوی وشکه سالی و نه بوونی وه مه ترسی مردنیان لی ده کری برسیه تی ژماره یه ک خیزانی لاتو برسیی پیچاره سه رده کری! بههوی وه خوی گه وره خیری هه موو لایه کمان ده نووسی و به ره که تی زیاتریش به ولاته که مان ده به خشی!

جگه له مهش سه ده حیف بۆ ئەو هه موو نانه ی که رۆژانه له نانه وه خانه کاندا به شیوه یه کی خراپ و دوور له چاوی (چاودیرانی تهنه دروستی) به خه لکی ده فرۆشرین و له زۆر شوینی شدا ئاردی خه لک به ئاسانی خه سارده کهن، وه ک بلیی له ورۆژگاره دا نه ژیا بن، که جاران له چی شتخانه کاندا نانت ده خوارد، ئەگه ر نانی زیاده ت داوا بکردا بوا یه، ئەوا پارهی نانه زیاده که یان له سه ر حساب ده کردی. کهچی ئەمپۆ له سایه ی ئەو هه رزانییه ی که رووی لیمان کردوه، یه کنه فهر که بابی سه فهری له نیۆ (٦-٧) نانی فرنی وه کو (دۆله ی هه ولیریان پیچراوه ته وه) له کاتی خواردنیدا (٣-٤) نانی لیخه سار ده بی و به فیرۆ ده روات. خه لکینه ئەمانه زیاده مه سروفین و پیویسته هه موو لایه کمان هه ستی پی بکه ین و هه ول به دین ئەو زیاده مه سروفیانه که مبه که ی نه وه و نه یانه یلین، به تابه ته کی که هه موومان رۆژانی نه بوونی و گرانی و سه ختی ژیا مان بینیه. ئەم دیاره ناشرینه له کاتی کیشدا یه که رۆژانه له شه گه ره کانی شه ریکی گه وره نزیک ده یینه وه و خۆشان له نزیکی کوره که دین و دوور نیه چه ند پریشکی مان به ربه که ویت. بۆیه ده خوازی له سه رجه م بواره کاندا لۆژیکیانه ته گبیری که له حالی خۆمان و ریخه ستنه وه ی ناوما لی کورده واریمان بکه ین. ده ست به و خۆراک و به شه نازوقه شه وه بگرین که مانگانه وه ری ده گری ن. کی ده للی باهۆزی شه ر هه لکات، به زوویی داده مرکیتته وه و به رنامه کانی ٩٨٦ به و شیوه یه به رده وام ده بیته؟!

ئه رکی هه مولایه کمانه بیریکی جددی له شه گه ره کانی دریه کیشانی شه رو هه ولدان بۆ پاشه که و ته کردنی نازوقه ی پیویست بۆ رۆژانی رهش دابننن و ئەوه شمان له به رچا و بیته که له ولاتان عالم نان نیه بیخوات ئیمهش تهققه ی سه رمان دیت!!